



گزارش سفر هیأت اعزامی به کشور هلند

رضا جعفری
معاون قضایی دادسرای تهران
قسمت آخر

■ مرکز تعلیق مجازات

عصر روز پنجشنبه ۹/۸/۸۱ از سازمانی به نام مرکز تعلیق مجازات (Office Of Juvenile Probation Service) در شهر رتردام بازدید کردیم. رئیس به اتفاق دو نفر از کارکنان ارشد این مرکز در تشریح اهداف و عملکرد مرکز تعلیق مجازات اظهار داشتند: از چند دهه قبل نهادهای غیر دولتی که برای حمایت از کودکان تأسیس شده بودند عملکرد خوب و مثبتی را در برخورد با قضایا و حل و فصل مشکلات نوجوانان داشتند و کم کم دولت معتقد شد که این نهادها مفید و سازنده هستند و دست به حمایت و ترویج آنان زد و ارتباطات دولتی در این بخش بیشتر شد تا جایی که مرکزی موسوم به تعلیق مجازات در قانون هلند پیش بینی گردید این مرکز علی رغم اینکه بودجه دولتی دارد و از حمایت دولت برخوردار است ولیکن وابسته به وزارت خانه ای نمی باشد و به صورت مستقل عمل می کند.

هدف اصلی تشکیل این مرکز این است که از تکرار جرم توسط نوجوانان بزهکار جلوگیری شود و سعی و تلاش بر این است که زمینه های ارتکاب جرم را در بین کودکان از بین ببرد و فرصت وقوع جرم را از کودک بگیرند. تحقیق و تفحص در مورد وضعیت خانوادگی و شرایط تحصیلی یا کاری و همچنین تحقیق در مورد شخصیت کودکان و یا نوجوانانی که مرتکب بزه شده اند در حیطه وظایف شورای مراقبت و حمایت از کودکان است و هر گاه این شورا متوجه شود که علت ارتکاب جرم یکی از عوامل مذکور می باشد موضوع را فوراً به مرکز تعلیق مجازات گزارش می دهد که این مرکز وارد عمل شود و وظیفه مرکز تعلیق مجازات از اینجا شروع می شود. این مرکز دو وظیفه

اصلی دارد یکی اینکه به دادگاه توصیه می نماید که مجازات تعلیقی، در مورد کودک بزهکار مؤثرتر است یا خیر و دیگر اینکه در صورت موافقت دادگاه با اجرای مجازات تعلیقی در ایام تعلیق نظارت لازم را در مورد کودک بزهکار اعمال نماید. در هر مرحله ای اجرای تعلیق مجازات کودک مذکور تخلیفی از برنامه های پیش بینی شده نماید مراتب به دادستان مربوط گزارش می شود که مجازات تعلیقی متهم به

**هدف اصلی مرکز تعلیق
مجازات این است که از تکرار
جرم توسط نوجوانان بزهکار
جلوگیری شود و سعی و تلاش
بر این است که زمینه های
ارتکاب جرم را در بین کودکان
از بین ببرد و فرصت وقوع
جرم را از کودک بگیرند**

حبس تبدیل گردد و در طول سال هم دو بار نتایج کار را به مقامات قضایی مربوط گزارش می دهند.

تحقیقات مربوط به وضعیت خانوادگی، شرایط تحصیلی، اوقات فراغت و آزاد فعالیت کودک با همکلاسیها و دوستان همسن و سالان او از جمله فعالیتهای این مرکز است و در مورد این قبیل کودکان بررسی می شود که اصولاً لازم است به دادگاه بروند یا خیر و اگر قرار باشد به دادگاه بروند باید پیشینه آنان معلوم گردد و به دادگاه مرجع قضایی گزارش و

پیشنهاد شود که چه حکمی برای آن کودک مناسب تر است و در این قبیل موارد به جنبه آموزشی و تربیتی کودک توجه خاصی مبذول می شود و اگر کودک بزهکار خود را با خط و مشی تعیین شده توسط مرکز تعلیق مجازات تطبیق دهد در زمان برگزاری جلسه دادگاه نماینده این مرکز در جلسه دادرسی حاضر شده توصیه های لازم را به دادگاه ارائه می نماید و گر چه تصمیم گیری نهایی با دادگاه است ولیکن غالباً پیشنهادها و توصیه های مرکز تعلیق مجازات در تصمیمات دادگاه مؤثر خواهد بود و در شدت و ضعف مجازات تأثیر می گذارد دامنه این مراکز گسترش داشته و در حال حاضر ۱۵ تا ۲۰ مرکز در سراسر هلند فعالیت دارند.

این مرکز معمولاً از مرجع قضایی درخواست تعلیق و تخفیف مجازات می نماید و نمی تواند پیشنهاد تشدید مجازات بدهد و می تواند به دادگاه پیشنهاد بدهد که به جای حبس و نگهداری کودک در زندان (مرکز مراقبت کودکان) از او خواسته شود که کار و خدمات عام المنفعه ای بکند و یا الزام به آموزش موضوع خاصی شود و اگر کودک بزهکار به حبس تعلیقی محکوم شد باید به وی تفهیم شود که ظرف مدت تعلیق مجازات جرمی انجام ندهد و با دوستان ناباب خود مرادوه نداشته باشد و در خلال این مدت تحت نظارت مرکز تعلیق مجازات قرار می گیرد و اگر مراعات نکرد مراتب به دادگاه اعلام می شود که آن کودک را به حبس اعزام نماید.

تیمهای مددکاری این مرکز متشکل از ۱۲ تا ۱۶ نفر مددکار اجتماعی می باشد و در هر تیم یک متخصص علوم رفتاری عضویت دارد. در هر اطاق معمولاً ۳ تا ۴ نفر از این مددکاران کار می کنند و

و او را به شیوه‌های مختلف تشویق به زندگی عادی نمایند و غالباً هم این مراقبت‌ها و برنامه‌های تنظیمی به نتیجه می‌رسد و کودکان بزهکار از رفتار نادرست گذشته خود دست برمی‌دارند و چنانچه در هر مرحله‌ای تذکرات مرکز را نادیده گرفته و از برنامه‌های آن تبعیت نکنند مراتب به دادستان اعلام می‌شود که کودک بزهکار را بازداشت نماید و تعلیق مجازات او لغو شود.

■ مرکز پلیس بین المللی

صبح روز جمعه ۸۱/۸/۱۰ از مرکز اینترپول (پلیس بین المللی) هلند در لاهه بازدید به عمل آمد رئیس این مرکز اطلاعاتی را در خصوص پلیس و همکاری‌های بین المللی پلیس هلند در اختیار هیأت گذاشتند که قسمتهای عمده آن به شرح زیر اعلام می‌گردد:

در هلند ۴۵ هزار نفر نیروی پلیس وجود دارد که ۳۳ هزار نفر آن نیروی عملیاتی و اجرایی و ملیس به لباس اونیفورم هستند و ۱۲ هزار نفر نیز به صورت ستادی و اداری کار می‌کنند ۱۶ درصد از کل نیروی پلیس، زن و بقیه مرد می‌باشند. کشور هلند پلیس ملی و سازمان متمرکز پلیس ندارد و به صورت منطقه‌ای عمل می‌کنند و در حال حاضر دارای ۲۵ منطقه پلیس هستند و هر کدام از این مناطق برای خود خط مشی خاصی را ترسیم می‌کنند. کوچکترین حوزه پلیس در حدود ۵۰۰ نفر افسر دارد. پلیس از نظر سلسله مراتبی تحت نظر وزارت کشور می‌باشد و وزارت دادگستری هم بر عملکرد آن نظارت دارد و در سطح شهرها از شهردار (فرماندار) و دادستان کسب تکلیف می‌کنند.

بزرگترین مرکز پلیس هلند در شهر آمستردام قرار دارد که قریب ۵۰۰۰ نفر نیرو دارد. در هلند به ازای هر ۳۵۷ نفر شهروند یک نفر خدمت می‌کند که در سطح اروپا پایین ترین نسبت را دارد ولیکن با این حال امنیت خوبی برقرار است و احساس می‌شود که باید تعداد بیشتری پلیس استخدام شود و معمولاً یکی از شعارهای انتخاباتی وکلای مجلس این است که (چنانچه من انتخاب شوم امکانات بیشتری برای پلیس ایجاد می‌کنم و تعداد بیشتری پلیس انتخاب و استخدام خواهیم کرد). وزارت کشور صرفاً از نظر مادی و بودجه‌ای پلیس را حمایت می‌کند و خط مشی کاری را شهردار (فرماندار) ترسیم می‌کند و اولویتها را معلوم می‌نماید چون شهردار مسؤول نظم عمومی است و دادستان هم به لحاظ اینکه مسؤول پیگیری جرائم است دستورهایی را به پلیس می‌دهد که پلیس مجری دستور دادستان می‌باشد. در رأس پلیس منطقه یک کمیسیونر پلیس وجود دارد که فرمانده آن منطقه محسوب می‌شود و در هر منطقه چند بخش وجود دارد و توسط رئیس اداره می‌شود. در هر بخش واحدهای مختلفی از قبیل امور

۴- مشکلات کودک مذکور که در مدرسه داشته است مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و یک مددکار مأمور می‌شود که ضمن تماس با نوجوان خاطی و مدرسه او و تماس با معلمین و اولیای مدرسه، مشکلات موجود را بررسی می‌نماید و سعی می‌کند که حس اعتماد به نفس را در آن کودک تقویت نماید و به او یادآوری کند که داشتن مدرک تحصیلی و طی مدارج بالاتر چه تأثیری در زندگی و آینده او خواهد داشت و او را تشویق می‌کند که دیپلم خود را بگیرد و علائق و اهداف آن کودک را کشف نموده و راهنماییهای لازم را به او می‌کنند.

۵- چنانچه کودک علاقه به ورزش و یا کارهای هنری دارد او را به باشگاه ورزشی و یا کلاسهای هنری معرفی می‌نمایند چون تجربه نشان داده که در چنین مواردی کودک علاقمندی بیشتری برای ادامه ورزش و یا هنر از خود نشان می‌دهد.

۶- چنانچه دوستان آن کودک ناباب بوده و افراد

مرکز تعلیق مجازات پس از مصاحبه با نوجوان بزهکار برنامه مخصوصی را برای او تنظیم می‌کند و به او تذکر می‌دهد که چنانچه از این برنامه تخطی نماید مجازات تعلیقی او لغو می‌گردد و برای تحمل مجازات به زندان معرفی خواهد شد

صالحی نباشند به نوجوان مستقیماً توصیه نمی‌شود که رفت و آمد و مرافقه خود را قطع نمایند بلکه زمینه‌های تماس با آن دوستان را قطع کنند.

۷- کودک باید تا حدودی پول تو جیبی داشته باشد لذا به او کمک می‌شود که یک کار مناسب پیدا کند و اطلاعاتی راجع به مشاغل در اختیارش قرار می‌دهند ضمناً یادآوری می‌نمایند که در کشور هلند افراد بالای ده سال قانوناً حق کار دارند و تا ۱۶ سالگی اجباراً باید به تحصیلات خود ادامه دهند و چنانچه ترک تحصیل نمایند مرتکب جرم شده‌اند و اجبار می‌شوند که برای ادامه تحصیل به همان مدرسه بروند. پیدا کردن کار برای کودک صرف نظر از اینکه وضع مالی او را خوب می‌کند و قادر می‌نماید که لباس مورد علاقه خود را بخرد از نظر پر کردن اوقات او نیز مؤثر است و فرصت مرافقه با دوستان ناباب را از او می‌گیرد.

مأمورین مرکز تعلیق مجازات به صورت هفتگی با کودک مورد بحث تماس دارند و همچنین با والدین او و معلمین و مربیان ورزشی و هنری اش و سرپرست محل کارش در تماس هستند و همگی سعی می‌کنند این کودک را به زندگی امیدوار کرده

مشاوره می‌نمایند و اعضای تیم هر هفته برای تبادل نظر و تعیین خط مشی کلی دوره جمع می‌شوند و هر دو هفته یک بار نیز مسائل سازمانی و آینده او خود سیاست‌گذاری تیمها مورد بررسی قرار می‌گیرد و سالانه یکی دو بار یا مقامات قضایی جلسه مشترک برگزار می‌شود و در این جلسه نقطه نظرات قضایی و پیشرفت کارها و روشهای جدید و مؤثر مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد و چون هدف نهایی این است که نوجوانان خوب شوند و شناخت خوبی از قضایای اجتماعی داشته باشند لذا خط مشی های جدید و بهتری ترسیم می‌گردد و نحوه برخورد با قضایا تغییر پیدا می‌کند و مسائل تربیتی روز مطرح می‌گردد.

■ روش کار مرکز تعلیق مجازات

بد نیست که روش کار این مرکز را در قالب یک نمونه بررسی نموده نحوه عملکرد را بررسی نماییم. به عنوان مثال فرض کنید یک نوجوان بزهکار از لحاظ تربیتی و پرورشی مشکل دارد و پدر و مادرش از همدیگر جدا شده‌اند و پدر الکلی می‌باشد و کودک از نظر درسی و آموزشی وضعیت خوبی ندارد و مرتباً با آموزگاران خود اختلاف دارد. هم کلاسهایش او را تحویل نمی‌گیرند و دائماً با او درگیری دارند.

این کودک دوستان نابابی دارد و شبها دیرتر از حد معمول به منزل برمی‌گردد وضع مالی مادرش هم خوب نیست و قادر به خرید و تهیه لباسهای گران قیمت برای او نمی‌باشد و این در حالی است که دوستان آن کودک لباسهای گران قیمت می‌پوشند و کودک مزکور هم دلش می‌خواهد از این لباسها بپوشد این کودک چندین بار با پلیس درگیری داشته و آخرین بار به خاطر سرقت از داخل اتومبیل به مجازات تعلیقی محکوم شده و به مرکز تعلیق مجازات معرفی گردیده است حال عملکرد مرکز در خصوص این کودک چیست؟

مرکز تعلیق مجازات پس از مصاحبه با نوجوان بزهکار برنامه و خط مشی مخصوصی را برای او تنظیم می‌کند و به او تذکر می‌دهد و تفهیم می‌نماید که چنانچه از این برنامه تخطی نماید مجازات تعلیقی او لغو و بلائش می‌گردد و برای تحمل مجازات به زندان معرفی خواهد شد سپس برنامه مرکز به شرح زیر اجراء می‌شود:

۱- مشکلات کودک بزهکار که در خانواده داشته مورد بررسی قرار می‌گیرد و با مادرش مذاکره می‌شود.

۲- عبداللرزوم از مؤسسات متخصص نیز خواسته می‌شود که به خانه آن کودک سرزده و مسائل و مشکلات خانوادگی او را از نزدیک بررسی کنند.

۳- چنانچه علت نازاری کودک جدایی پدر و مادر باشد و مادر قادر به نگهداری کودک نباشد پس از اخذ نظری شورای مراقبت و حمایت از کودکان ممکن است که این کودک به شبه خانواده‌ای تحویل شود.

جنایی، محیط زیست، مواد مخدر، نیروهای ویژه و ضربت، امور اتباع بیگانه، گذرنامه، راه آهن ترافیک، دیپلماتها، کشاورزی و جنگلها، گمرکات و... وجود دارد.

هلند یک جامعه باز و مهاجر پذیر و توریستی می باشد و شما ممکن است ۵ یا ۶ سال در این کشور زندگی کنید و حتی یک بار هم پلیس با شما برخورد نکند و حتی گذرنامه شما را هم کنترل نکند مگر اینکه موردی پیش بیاید و به مرکز پلیس مراجعه کنید.

در حال حاضر ۸ مرکز همکاری های پلیس بین الملل در هلند وجود دارد و این کشور با اتحادیه اروپا همکاری دارد و تعدادی از نیروهای پلیس در بوسنی و هرزگوین خدمت می نمایند. از نظر رتبه بندی سابق بر این فقط پلیس عادی و پلیس ارشد وجود داشت ولی اخیراً تغییراتی به وجود آمده و درجه بندی بیشتری شده اند بدین نحو که بعضی از مأمورین پلیس پس از طی یک دوره شش ماهه آموزشی مسؤول گشت زنی و بررسی جرائم کوچک می شوند و در واقع چشم و گوش اداره پلیس هستند و افسران پلیس ۱۶ ماه دوره آموزش مقدماتی و در حدود چهار سال دوره آموزشی افسری می بینند و در بدو استخدام حدود ۱۸۰۰ یورو (معادل یک میلیون و ۴۰۴ هزار تومان) حقوق می گیرند و افسرانی که حدود ۲۰ سال سابقه خدمت دارند در حدود ۲۴۰۰ یورو (حدود یک میلیون و ۹۲۰ هزار تومان) حقوق دریافت می نمایند و کمیسیونرهای عالی حقوقی معادل ۴۰۰۰ تا ۵۰۰۰ یورو (بین ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تا ۴ میلیون تومان) دریافت می کنند و از مزایای جنینی مانند خانه سازمانی و اتوموبیل هم استفاده می نمایند.

■ اداره حمایت از قربانیان

عصر روز جمعه ۱۰/۸/۸۱ به ستاد مرکزی پلیس شهر لاهه مراجعه شد بدو خانم (mika mekyan) رئیس بخش نوجوانان پلیس مطالبی را درخصوص علت تشکیل پلیس نوجوانان بیان کردند و اظهار داشتند در حدود ۴۰ سال قبل یعنی ۱۹۶۰ احساس شد که نیاز به تشکیل واحدی در اداره پلیس برای بررسی امور نوجوانان می باشد و تعدادی از مأمورین پلیس برای انجام امور نوجوانان به کار گرفته شدند در دهه ۷۰ تا ۸۰ این کار توسعه پیدا کرد و در حدود ۱۵ تا ۲۰ نفر در این مرکز به کارهای نوجوانان می پرداختند در دهه ۹۰ که تجدید ساختار کردیم تصمیم گرفته شد کارآگاهانی برای نوجوانان اختصاص داده شود و این کارآگاهان در کلاسترها (مراکز پلیس) مستقر می شوند و به صورت غیر متمرکز کارهای مربوط به نوجوانان را انجام می دهند این افسران آموزشهای ویژه ای دیده اند و به جز کارهای مربوط به نوجوانان کار دیگری انجام نمی دهند و پس از

اینکه مأمورین پلیس گشتی به نوجوانان بزهکاری برخورد کردند او را به مرکز پلیس می آورند و برای ادامه تحقیقات و پیگیری پرونده به افسران مخصوص امور نوجوانان تحویل می دهند ضمناً افسران مربوط به نوجوانان با مراجعه به مدارس آموزشهای لازم را به دانش آموزان می دهند.

خانم (Evelly Kum) احد از افسران پلیس نیز طی سخنانی اعلام داشتند: وقتی که با یک قربانی و زیان دیده از جرم روبه رو می شویم سعی می کنیم از نظر احساسی به او کمک کنیم و چنانچه توانایی

در حدود ۴۰ سال قبل
یعنی ۱۹۶۰ احساس شد که
به تشکیل واحدی در اداره
پلیس برای بررسی امور
نوجوانان نیاز می باشد و
تعدادی از مأمورین پلیس برای
انجام امور نوجوانان به کار
گرفته شدند

داشته باشد روی پای خود بایستد سعی می شود که کارهایی را خود قربانی انجام دهد و واحدی به نام راهنمایی قربانیان در بخش ما وجود دارد و افرادی هستند که قربانیان جرم را راهنمایی می کنند تا خسارات او جبران شود.

ما یک خط تلفن داریم که به صورت ۲۴ ساعته در اختیار مردم است و می توانند با ما تماس بگیرند و راهنمایی شوند ما با مؤسسات و سازمانهایی همکاری داریم و قربانیان جرم را به آن سازمانها معرفی می کنیم تا مورد حمایت قرار گیرند و به آنان

کمک شود ما به منزل قربانی و زیان دیده مراجعه می کنیم و او را تسکین می دهیم ما از طریق بیمه هم رفع خسارت می کنیم و قربانیان راهنمایی می شوند که به چه طریقی خسارات خود را از بیمه دریافت کنند. افرادی هستند که به صورت داوطلب با پلیس همکاری می کنند و با همفکری آنان مشکلات پیش آمده برای قربانیان تقلیل پیدا می کند.

چنانچه خانمی مراجعه کرد و شکایت نمود که همسرش او را کتک زده است ما به همراه او به دادگاه می رویم و کمک می کنیم تا ادعای خود را به دادگاه بگوید و خسارات خود را بگیرد. چنانچه ضرورت داشته باشد از اداره خدمات اجتماعی (تأمین اجتماعی) می خواهیم که به قربانی کمک کند و مشکلات مادی او را حل نماید.

ما صندوق کوچکی داریم که از طریق آن مبالغی را به قربانیان پرداخت می کنیم و ۲۴ ساعته در خدمت قربانیان هستیم و در اوقات فراقت غیر اداری کشیک داریم که اگر اتفاقی افتاد فوراً کمک کنیم و فرقی نمی کند که چه زمانی است هر وقت که اتفاقی افتاد و نیازی بود یکی از افسران این بخش فوراً در محل حادثه حاضر می شود و کمک می کند.

سازمان حمایت از قربانیان هلند بودجه ما را می پردازد و حتی به کسانی که در استخدام ما نیستند ولی کارهایی را انجام می دهند دستمزد پرداخت می کنیم. بعضی از افراد خیر هم کمک مادی می کنند و بعضی از سازمانها هستند که خدمات رایگان در اختیار ما می گذارند. صندوق حمایت از قربانیان از نظر مالی تحت پوشش دولت است و به صورت هیأت امنایی اداره می شود و یکی از اعضای آن برادر شوهر ملکه هلند می باشد.

